

**Záznam zo zasadnutia Výboru pre deti a mládež Rady vlády Slovenskej republiky
pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Bratislava, 5. júna 2017
13.00 hod. zasadacia miestnosť č. 117**

Prítomní členovia/ky (vrátane zúčastnených v zastúpení): podľa prezenčnej listiny (dostupná na sekretariáte výboru).

Ospravedlnení členovia/ky: Radovan Majerský (Ministerstvo financií SR), Peter Guráň (Helsinský výbor pre ľudské práva na Slovensku), zvukový záznam je dostupný na sekretariáte výboru.

Návrh programu:

1. Otvorenie
2. Návrh rokovacieho poriadku Výboru pre deti a mládež
3. Voľba podpredsedu Výboru pre deti a mládež
4. Voľba delegáta do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania
5. Voľba zástupcu do Medzirezortnej pracovnej skupiny pre štátnu politiku v oblasti mládeže
6. Návrh na zriadenie pracovných skupín Výboru pre deti a mládež
7. Správa o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 - 2017 za rok 2016 a návrh na jeho aktualizáciu
8. Informácia Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násilia na deťoch
 - Národná stratégia na ochranu detí pred násilím
 - Implementácia Záverečných odporúčaní Výboru OSN pre práva dieťaťa
9. Rôzne

1. Otvorenie

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Privítal prítomných na úvodnom zasadnutí Výboru pre deti a mládež (ďalej len „výbor“). Poukázal na vzájomnú podmienenosť a prepojenie výborov v štruktúre Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“), ktoré podporujú myšlienku o nedeliteľnosti a vzájomnom prepojení ľudských práv. Výbory vo svojich štatútoch zakotvili rôzne mechanizmy vzájomnej spolupráce, od povinnosti spolupracovať, koordinovať svoju činnosť s ostatnými výbormi, s pracovnými skupinami rady až po priamu delegáciu zástupcu výboru v inom výbore rady. Podstatným a zároveň aj progresívnym prvkom vo fungovaní výborov je skutočnosť, že výbory neplnia len úlohu poradných orgánov rady s odporúčacím hlasom, ale majú možnosť priamo ovplyvňovať výstupy zasadnutí rady. Tento svoj vplyv môžu uplatňovať jednak prostredníctvom svojho zástupcu v rade, ktorý má hlasovacie právo (tým je podpredseda výboru, ktorý reprezentuje dotknutú skupinu osôb) a jednak, čo je takisto veľmi dôležité, prostredníctvom prijímania takzvaných *zásadných stanovísk*, ktoré sú pre radu záväzné. Možnosť v reálnej rovine prijímať zásadné stanoviská je zabezpečená požiadavkou na parity zastúpenie zástupcov štátnej správy na strane jednej a zástupcov občianskej spoločnosti na strane druhej.

V rámci revízie štatútu sa uvedená zásada zhmotnila v kreovaní dvoch samostatných a početne rovnako zastúpených komôr výboru. K paritnému princípu navyše pristupuje účasť nezávislých inštitúcií, ktoré tým, že netvorí súčasť žiadnej z komôr výboru, potvrdzujú svoje nezávislé postavenie a aj nezávislý hlas v rámci zapojenia sa do činnosti výboru.

Po všeobecnom zarámčovaní úvodného rokovania výboru v krátkosti zhrnul plán rokovania – prerokovanie a schválenie základných organizačných dokumentov výboru potrebných pre jeho činnosť; voľba podpredsedu výboru, voľba delegáta do Výboru pre výskum vzdelávania a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania. Diskusia prebehne aj vo vzťahu k zriadeniu a mandátu konkrétnych pracovných skupín, ktoré na základe odporúčania alebo stanoviska výboru zriadi predseda výboru. Z vecného hľadiska sa bude výbor venovať návrhu Správy o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 a 2017 za rok 2016 a s návrhom na jeho aktualizáciu a odznie aj niekoľko informácií nadväzujúcich na aktivity z predchádzajúceho obdobia činnosti výboru s cieľom zasadiť činnosť výboru do kontextu aktuálneho stavu.

Na záver opakovane privítal všetkých nových členov výboru a poprial im, aby zo zasadnutí výboru vždy odchádzali nielen s pocitom dobre vykonanej práce, ale predovšetkým s pocitom užitočnosti členstva v tomto výbore; aby to nebola len formálna záležitosť, ale aby na zasadnutí výboru aj vďaka členom zastupujúcim mimovládny sektor boli prijímané rozhodnutia a štartovali alebo monitorovali už naštartované aktivity, ktoré pomôžu k lepšiemu postaveniu detí a mládeže v Slovenskej republike.

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Tajomníčka výboru na výzvu predsedajúceho potvrdila uznášaniaschopnosť výboru (pozn. zapisovateľky: prítomných bolo podľa prezenčnej listiny 28 členov a členiek z celkového počtu 30 členov a členiek).

Návrhy na zmenu programu predložené neboli, výbor program rokovania jednomyselne schválil.

2. Návrh rokovacieho poriadku Výboru pre deti a mládež

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Návrh rokovacieho poriadku bol členom výboru zaslaný spolu s pozvánkou na rokovanie výboru. Členovia v tejto súvislosti obdržali dva dokumenty, a to jednak finálne znenie návrhu rokovacieho poriadku a jednak pôvodný rokovací poriadok so sledovaním zmien, ktoré sa navrhujú zapracovať.

V princípe sa všetky zmeny týkali najmä aktualizácie znenia nového rokovacieho poriadku v nadväznosti na prijatie nového štatútu výboru, ktorý doznal niekoľkých zmien. Boli zriadené komory, menila sa otázka prijímania záverov výboru, či už v rámci celého výboru alebo v rámci jednotlivých komôr. Výbor má v súčasnosti iba jedného podpredsedu výboru, taktiež sa menili niektoré lehoty a pod. Uviedla, že rada odpovie na prípadné doplňujúce otázky a objasní dôvody, ktoré k týmto návrhom viedli; pred rokovaním výboru neobdržala osobitné dotazy týkajúce sa zmien, ktoré boli navrhnuté.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podakoval za úvodnú informáciu a následne otvoril diskusiu k návrhu rokovacieho poriadku.

Andrej Schulcz, Rada mládeže Slovenska

Uviedol, že má pripomienku ohľadom lehôt pre zasielanie materiálov pred zasadnutím výboru a pod. Navrhol, aby bol termín výboru oznámený minimálne 30 kalendárnych dní pred jeho konaním a aby materiály boli zasielané aspoň 15 kalendárnych dní vopred. Samozrejme môžu nastať výnimočné situácie, keď dodržanie lehôt nebude možné. Taktiež sa dotazoval, či je možné zaviesť fixný dátum zasadnutí výboru v priebehu roka, nakoľko výbor zasadá približne štyrikrát do roka.

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Uviedla, že návrh Rady mládeže Slovenska je realizovateľný pri aktuálnom nastavení fungovania rady, ktorá tento rok oznámila, v ktorých termínoch bude rokovať. Spoločný sekretariát výborov v nadväznosti na to stanovil hraničné termíny, v ktorých môže výbor rokovať, pretože aj výbor má lehoty do ktorých musí predkladať materiály na rokovanie rady. Uviedla, že by bolo možné stanoviť hraničnú lehotu, o ktorej by členovia výboru vedeli, a to kedy najneskôr vie výbor zasadať; a to je spravidla 2 týždne pred rokovaním rady. Takto to bolo stanovené aj v terajšom zasadnutí výboru, kedy bolo členom výboru avizované, že výbor môže zasadať najneskôr 16. júna 2017. Vyjadrila sa zároveň, že nie je celkom presvedčená o možnosti stanoviť termín rokovania výborov fixne. Pokiaľ by však bola takáto požiadavka komunikovaná zo strany členov výboru, zrejme by na ňu muselo vedenie výboru nejakým spôsobom reflektovať.

Informovala, že v článku 6 Rokovacieho poriadku je stanovené, že pozvánku na zasadnutie výboru zasiela tajomník výboru členom výboru a osobám prizvaným v elektronickej podobe spravidla 10 kalendárnych dní pred termínom zasadnutia výboru. Praxou ale je, že z úrovne sekretariátu výboru je komunikované avízo termínu rokovania výboru ako náhle je tento termín známy, a bez ohľadu na to, či je zadministrovaná formálna stránka veci (podpísaná pozvánka, materiály a pod.).

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že sa stotožňuje s názorom Andreja Schulcza z Rady mládeže Slovenska, že 10 kalendárnych dní je nepostačujúcich k pripomienkovaniu materiálov, v tomto prípade k návrhu rokovacieho poriadku, keďže Rada mládeže Slovenska ako strešná organizácia môže požadovať stanovisko aj od svojich členských organizácií. Navrhol, že by sa stanovilo zatiaľ minimálne 15 dní na zasielanie materiálov pred zasadnutím výboru a 30 kalendárnych dní na zasielanie avíza o termíne zasadnutia výboru a na konci roka by sa tieto termíny vyhodnotili, či boli postačujúce, nakoľko výbor ešte zasadne do konca roka 2017 minimálne dvakrát.

Zuzana Čáčová, Nadácia otvorenej spoločnosti

Podotkla, že by bolo vhodné, aby bol k dispozícii dostatočný čas na preštudovanie podkladov na zasadnutie výboru, na prípravu a na prípadnú vzájomnú koordináciu zo strany jednotlivých komôr.

Zuzana Kusá, Sociologický ústav SAV.

Uviedla formálnu pripomienku týkajúcu sa čl. 10 bodu 5 rokovacieho poriadku, ktorý hovorí o archivácii písomného záznamu, pričom zo zasadnutia výboru sa vyhotovuje aj zvukový záznam. Navrhla preto doplniť „archivácia písomného záznamu“ spojením „archivácia zvukového a písomného záznamu.“

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

V praxi sa archivujú aj zvukové záznamy, pretože často sa stáva že pri spracovaní zápisnice zo zasadnutia výboru je potrebné sa k nim vracat'. Vzala na vedomie požiadavku na archiváciu zvukového záznamu.

Elena Kriglerová Gallová, Centrum pre výskum etnicity a kultúry

Taktiež sa stotožňuje s návrhom na zasielanie materiálov na rokovanie výboru najneskôr 15 dní pred zasadnutím výboru.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Nakoľko z pléna neboli avizované ďalšie pripomienky, diskusiu uzavrel zhrnutím navrhovaných zmien a navrhol hlasovať o nich ako celku.

Záver: Výbor jednohlasne schválil návrh rokovacieho poriadku s pripomienkami uplatnenými na rokovaní výboru (uznesenie výboru č. 53)

3. Voľba podpredsedu Výboru pre deti a mládež

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Uviedla, že v predchádzajúcich piatich rokoch bolo fungovanie Výboru pre deti a mládež unikátne v tom, že výbor mal dvoch podpredsedov, keďže portfólio práce výboru sa týka nielen problematiky ochrany práv dieťaťa, ale aj problematiky mládeže. Funkciu prvého podpredsedu výboru zastával Peter Guráň a funkciu druhého podpredsedu výboru zastával Ondrej Gallo. Po jeho odchode z Rady mládeže Slovenska a tým aj z výboru zostala funkcia druhého podpredsedu výboru neobsadená. V nadväznosti na to, že v rámci revízie štatútu nebola požiadavka tento model zachovať (napr. z dôvodu, že vždy bolo potrebné rozhodnúť, ktorý z nich bude delegovaný na rokovanie rady a kto bude zastupovať na rokovaní vlády výbor, kto bude hlasovať v rade v prípade hlasovania per rollam a pod.), tento model sme opustili a zachovala sa len funkcia jedného podpredsedu výboru. Čo je dôležité k funkcii podpredsedu výboru povedať je to, že s funkciou podpredsedu výboru ide automaticky funkcia člena rady, nakoľko podpredseda výboru zastupuje komoru a vôbec neziskové organizácie zastúpené vo Výbore pre deti a mládež na pôde rady. Preto je voľba podpredsedu výboru naozaj dôležitá aj z hľadiska výberu zástupcu, ktorý by mal mať naozaj veľmi široké portfólio znalostí o tej problematike, aby ju vedel adekvátne na pôde rady obhájiť a komunikovať závery z rokovania výboru.

Podpredseda výboru je volený len zo zástupcov komory za mimovládne neziskové organizácie (ďalej len „MVO“), takže je nutné navrhovať kandidátov výlučne spomedzi členov komory za mimovládne neziskové organizácie.

Na dotaz predsedajúceho následne objasnila, že hoci v minulosti volili podpredsedu výboru všetci členovia výboru, nakoľko podpredseda výboru reprezentuje na pôde rady občiansku spoločnosť, je vhodné (a podporuje to aj dikcia nového znenia štatútu výboru), aby podpredsedu volili len zástupcovia v komore za mimovládne neziskové organizácie.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Nakoľko pred rokovaním výboru nebol predložený žiaden návrh kandidáta na funkciu podpredsedu výboru, vyzval členky a členov výboru aby predložili návrh kandidátov.

Elena Kriglerová Gallová, Centrum pre výskum etnicity a kultúry

Uviedla, že vzhľadom na krátkosť času nestihli v komore MVO diskutovať o spoločnom kandidátovi, navrhla preto, aby bola voľba podpredsedu odložená do ďalšieho rokovania výboru.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Konštatoval, že takýto postup je možný; v takom prípade by ale na najbližšom rokovaní rady výbor nemal svojho zástupcu komory. V medziobdobí je ale možné uskutočniť voľbu aj uplatnením procedúry *per rollam*, čo však predpokladá len jedného kandidáta. Členky a členov výboru zároveň informoval o tom, že pred rokovaním výboru konzultoval sekretariát výboru aj záujem p. Guráňa opätovne kandidovať na funkciu podpredsedu výboru (pozn.: na rokovaní výboru bol neprítomný z dôvodu kolidujúcich pracovných povinností), ktorý potvrdil v prípade podpory zo strany výboru.

Andrej Schulcz, Rada mládeže Slovenska

Navrhol, aby sa komora dohodla samostatne s tým, že sekretariátu predložia návrh kandidáta v dostatočnom časovom predstihu pred 29. júnom 2017.

Zuzana Kusá, Sociologický ústav SAV.

Informovala, že podľa čl. 9 rokovacieho poriadku, hlasovaním procedúrou *per rollam* nemožno prijať zásadné stanovisko výboru, ani stanovisko komory za mimovládne neziskové organizácie a vzhľadom k tomu sa opýtala, či voľba podpredsedu výboru nie je pre výbor zásadným stanoviskom.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Objasnil, že voľba podpredsedu výboru je síce zásadnou vecou, o tom niet pochybností, ale nie je zásadným stanoviskom. Zásadné stanovisko je presne definovaný mechanizmus prijímania rozhodnutí výboru, uznesenie, ktoré má záväzný charakter pre radu. Čiže to nie je personálna záležitosť, ale zásadné stanovisko, teda akoby vyjadrenie, návrh, požiadavka, atď. Presne to definuje článok 8 štatútu v odseku 7: *Výbor môže v rozsahu svojej pôsobnosti podľa článku 4 prijať formou uznesenia aj zásadné stanovisko. Zásadné stanovisko je prijaté, ak zaň hlasovala najmenej trojpätinová väčšina všetkých členov Výboru. Zásadné stanovisko má pre radu záväzný charakter.* Po porade s tajomníčkou výboru ohľadne ďalšieho procesného postupu navrhol, aby sa komora MVO na rokovaní dohodla na spoločnom zástupcovi, prostredníctvom ktorého predloží sekretariátu výboru svojho kandidáta.

Elena Kriglerová Gallová, Centrum pre výskum etnicity a kultúry

Po dohovore s členmi a členkami komory bude vystupovať ako poverená na predloženie kandidatúry za komoru MVO.

4. Voľba delegáta do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Uviedla, že tak ako to bolo naznačené už v úvodnom slove štátneho tajomníka, výbory v rámci rady fungujú ako živý organizmus, ktorý navzájom medzi sebou komunikuje. To znamená, že aj výbory medzi sebou vytvárajú mechanizmy spolupráce a jedným z týchto mechanizmov je aj účasť zástupcu niektorého výboru v inom výbore rady. Výber delegáta je

možný len z komory mimovládnych neziskových organizácií pričom hlasujú všetci členovia a členky výboru.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Doplnil, že výbor v tejto chvíli nemá svojho zástupcu vo Výbore pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania, pretože doteraz bol delegátom pán Matula, ale ten už nie je členom výboru.

Elena Kriglerová Gallová, Centrum pre výskum etnicity a kultúry

Za komoru mimovládnych organizácií navrhla Zuzanu Čáčovú z Nadácie otvorenej spoločnosti, keďže sa venuje dlhodobo tejto téme, ako aj téme vzdelávania k ľudským právam.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vyzval kandidátku, aby sa predstavila a uviedla niekoľko informácií ku svojej kandidatúre.

Zuzana Čáčová, Nadácia otvorenej spoločnosti

Podakovala za nomináciu a potvrdila svoj záujem kandidovať. Uviedla, že aktuálne má na starosti tzv. Nórsky finančný mechanizmus a v rámci neho sa venuje ľudskoprávnemu vzdelávaniu. Predtým pôsobila 15 rokov v UNICEF-e a venovala sa podobnej problematike; právam dieťaťa vo vzdelávaní.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Nakoľko z pléna nezazneli návrhy ďalších kandidátov, ani doplňujúce dotazy ku navrhovanej kandidátke komory za MVO, vyzval výbor aby o návrhu hlasoval.

Záver: Výbor jednohlasne zvolil ako delegátku do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania Zuzanu Čáčovú, zástupkyňu Nadácie otvorenej spoločnosti Bratislava.

5. Voľba zástupcu do Medzirezortnej pracovnej skupiny pre štátnu politiku v oblasti mládeže

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Uviedla krátku charakteristiku Medzirezortnej pracovnej skupiny pre štátnu politiku v oblasti mládeže (ďalej len „MRPS“), pričom na doplnenie vyzvala priamo tajomníčku MRPS.

Mária Bošňáková, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, tajomníčka Medzirezortnej pracovnej skupiny pre štátnu politiku v oblasti mládeže

Doplnila, že výbor zastupovala doposiaľ v MRPS tajomníčka výboru. MRPS napĺňa úlohy vyplývajúce zo Stratégie Slovenskej republiky pre mládež, ktorá bola prijatá na 6 rokov. Má medzisektorový a medzirezortný charakter spolupráce, ktorý sa ale často krát pri úlohách nedarí realizovať. Momentálne na zmene MRPS intenzívne pracuje a vo štvrtok 8. júna 2017 sa uskutoční prvé tohtoročné stretnutie, kde bude odprezentovaný model projektu, kde funguje medzirezortná, medzisektorová spolupráca celkom úspešne.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Dotázal sa ohľadne účasti tajomníčky výboru na zasadnutiach MRPS a jej záujmu pokračovať v zastupovaní výboru.

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Spresnila, že dôvody, ktoré viedli k jej vymenovaniu za členku MRPS boli podmienené skôr nedostatočným záujmom zo strany zástupcov MVO v čase nominácie, kedy sa ako riešenie ponúkala nominácia tajomníčky, u ktorej sa centralizujú informácie z činnosti výboru. Po revízii štatútu výboru, kedy došlo k novému personálnemu obsadeniu výboru je namieste, aby výbor prehodnotil toto riešenie a vymenoval nového zástupcu priamo z radov MVO.

Andrej Schulcz, Rada mládeže Slovenska

Ako zástupcu navrhuje Petra Lenča z Nadácie pre deti Slovenska.

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Uviedla, že pán Lenčo sa z rokovania z dôvodu kolidujúcich povinností ospravedlnil, ale zastupovaním poveril p. Geregovú, ktorá sa prípadne môže k navrhovanej nominácii vyjadriť.

Andrea Geregová, Nadácia pre deti Slovenska

Potvrdila záujem Petra Lenča kandidovať na funkciu zástupcu v MRPS. Doplnila tiež niekoľko informácií z jeho profesného zázemia – informovala o jeho aktuálnom pôsobení v Nadácii pre deti Slovenska, v minulosti prácu pre IUVENT-u, Slovenský inštitút mládeže, pôsobenie na akademickej pôde Trnavskej univerzity.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Vyzval členov a členky výboru k hlasovaniu.

Záver: Výbor jednohlasne zvolil za svojho zástupcu do MRPS Petra Lenča z Nadácie pre deti Slovenska.

6. Návrh na zriadenie pracovných skupín Výboru pre deti a mládež

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Čo sa týka prvého návrhu, ten súvisí s existujúcou pracovnou skupinou výboru, ktorá bola zriadená v predchádzajúcom období na základe čiastkového cieľa vyplývajúceho z Národného akčného plánu pre deti. Konkrétne ide o pracovnú skupinu, úlohou ktorej je navrhnúť mechanizmus participácie detí a mladých ľudí na tvorbe verejných politík. Žiaľ, vo vedení tejto pracovnej skupiny sa vystriedali traja vedúci (aktuálne pracovnú skupinu vedie p. Guráň); utlmila sa jej činnosť a navonok pracovná skupina reálne nepracovala. Z formálneho hľadiska táto pracovná skupina existovala, ale rokovania ktoré sa uskutočňovali, mali skôr neformálny charakter stretnutí okruhu piatich až šiestich expertov, ktorí ale neboli formálne vymenovaní za členov pracovnej skupiny. Keďže nový štatút zakotvuje požiadavku, aby nový výbor buď potvrdil alebo zrušil predchádzajúce pracovné skupiny, obracia sa teraz na výbor, aby zvážil možnosť zachovania tejto pracovnej skupiny. Poznomenala, že noví členovia výboru priniesli značnú expertízu, čo sa týka participácie detí a mladých ľudí do výboru a s týmto zámerom bola formulovaná aj samotná výzva.

Návrh na zriadenie druhej pracovnej skupiny súvisí s tým, že končí platnosť Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 až 2017. Národný akčný plán je v poslednom roku svojej implementácie a je potrebné začať pracovať na novom Národnom akčnom pláne, čiže mandát druhej pracovnej skupiny by mal byť zameraný na vytvorenie nového nadväzujúceho akčného plánu. Je potrebné sa zamyslieť nad tým, koho určiť ako vedúceho pracovnej skupiny, nakoľko tento sa potom spravidla zúčastňuje aj rozporových konaní na úrovni rezortov. V minulom období viedol obdobnú pracovnú skupinu takisto p. Guráň.

Tretia pracovná skupina súvisí s ďalšou úlohou, ktorá vyplýva z Národného akčného plánu pre deti a tá sa týka potreby identifikovať mechanizmus sledovania alokácie zdrojov zo štátneho rozpočtu, ktoré sú smerované na politiku mládeže a na ochranu detí a rodín. Táto problematika si vyžaduje riešenie nielen z dôvodu, že táto úloha je obsiahnutá v Národnom akčnom pláne pre deti, ale aj z dôvodu, že je jedným z odporúčaní Výboru OSN pre práva dieťaťa, ktoré bolo adresované Slovenskej republike v nadväznosti na obhajobu poslednej spomenutej periodickej správy. V Národnom akčnom pláne táto úloha figuruje ako úloha, ktorej spolugestorom je Výbor pre deti a mládež a Ministerstvo financií SR. Ministerstvo financií SR zaujalo k plneniu úlohy zdržanlivé stanovisko, v tom zmysle, že sa necíti byť kompetenčne príslušné na to, aby gestorovalo túto úlohu, nakoľko identifikovať objemy prostriedkov alokovaných na problematiku ochrany práv dieťaťa možno skôr na úrovni jednotlivých rozpočtových kapitol, t.j. na úrovni jednotlivých ministerstiev. Takže nie je v tejto pracovnej skupine úplná zhoda ohľadne jej vedenia.

Za dôležité považuje uviesť, že pracovné skupiny majú v zmysle nového štatútu výboru mandát ohraničený na dva roky s cieľom, keď vznikne pracovná skupina, aby mala daný plán činnosti, aby vznikol konkrétny harmonogram činností, aby plán nebol otvorený na celých päť rokov alebo niekoľko rokov a aby mal výbor jasný časový harmonogram. Pokiaľ by vedúci pracovnej skupiny indikoval, že v časovom harmonograme sa nepodarilo dospieť k nejakému výsledku a je potrebné predĺžiť mandát; je to možné na základe rozhodnutia predsedu výboru.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podakoval za predložené návrhy a odôvodnenie a otvoril diskusiu k uvedenému bodu programu.

Zuzana Čáčová, Nadácia otvorenej spoločnosti

Vyjadрила sa, že je za zachovanie pracovnej skupiny mechanizmu participácie detí a mladých ľudí na tvorbe verejných politík a zároveň, keďže s p. Guráňom počítajú členovia komory ako podpredsedom výboru, navrhla zmenu na pozícii vedúceho pracovnej skupiny, kde navrhla p. Janku Feherpataky Kuzmovú, z Inštitútu pre aktívne občianstvo. Podotkla, že by sa tiež rada zapojila do tejto pracovnej skupiny.

Elena Kriglerová Gallová, Centrum pre výskum etnicity a kultúry

Viacero organizácií, ktoré sa stali novými členmi výboru by sa malo podľa jej názoru dohodnúť o formách, ako vstúpiť do pracovných skupín, a to aj v prípade tých, ktoré v nich ešte neboli.

Janka Feherpataky Kuzmovú, Inštitút pre aktívne občianstvo

Podakovala za prejavenú dôveru a podotkla, že by rada viedla Pracovnú skupinu k tvorbe mechanizmu participácie detí a mladých ľudí na tvorbe verejných politík, ak teda členovia

výboru nemajú iného nominanta. Stotožňuje sa s tým, čo uviedla p. Kriglerová Gallová, že ak by mal aj niekto iný záujem vstúpiť do pracovných skupín, mal by mať o tejto skutočnosti informáciu.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Uviedol, že na rokovaní výboru je teraz hlavne dôležité, aby sa členovia dohodli, či sa tri navrhované pracovné skupiny vytvoria, t.j. či ich vytvorí predseda výboru na základe ich odporúčania a taktiež je potrebné sa dohodnúť kto tieto skupiny povedie. Následne je možné nejakým spôsobom rozšíriť výzvu aj za hranice tohto výboru. Čo sa týka členov výboru, každý má možnosť byť v ktorejkoľvek pracovnej skupine, dokonca aj vo viacerých pracovných skupinách. Prípadné personálne doplnenia si môže manažovať konkrétny zástupca pracovnej skupiny, ktorému môže s procesnými vecami pomôcť aj Spoločný sekretariát výborov.

Čo sa týka pracovnej skupiny k identifikácii mechanizmu sledovania alokácie zdrojov zo štátneho rozpočtu, ktoré sú smerované na politiku mládeže a na ochranu detí a rodín, tu tajomníčka výboru uviedla, že výbor by privítal aby gesciu k tejto pracovnej skupine viedlo Ministerstvo financií SR. Vzhľadom na to, že na výbore nebol prítomný zástupca Ministerstva financií SR, navrhol, že nemá význam viesť rozpor s týmto rezortom a podľa jeho názoru majú celkom logické argumenty, prečo nenavrhujú z ich strany viesť uvedenú pracovnú skupinu. Identifikáciu finančných prostriedkov, ktoré sa v Slovenskej republike vynakladajú z verejných zdrojov na problematiku ochrany práv dieťaťa je potrebné mapovať aj zo strany samospráv, tak z tohto hľadiska tu nejde len o pôsobnosť Ministerstva financií SR. Preto navrhol, aby uvedenú pracovnú skupinu viedla tajomníčka Výboru pre deti a mládež. Zároveň sa opýtal, či má niekto z členov iné návrhy pre vedenie tejto pracovnej skupiny. Žiaden člen výboru neuviedol iný návrh a členovia výboru jednomyselne schválili vedenie pracovnej skupiny.

K pracovnej skupine pre vypracovanie Národného akčného plánu pre deti uviedol, že bude musieť byť aktívna, pretože návrh Národného akčného plánu pre deti musí byť v priebehu roku 2017 pripravený.

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Poznamenala, že návrh na zriadenie pracovnej skupiny pre vypracovanie Národného akčného plánu pre deti je zakomponovaný aj do návrhu uznesenia, ktorým sa výbor vyjadruje k Správe o plnení úlohy vplývajúcej z Národného akčného plánu pre deti, čiže v podstate sa k nemu výbor vyjadří v ďalšom bode programu konkrétne. V minulosti túto pracovnú skupinu viedol p. Guráň.

Jozef Mikloško, Spoločnosť priateľov detí z detských domovov - Úsmev ako dar

Informoval, že na základe rokovania s viacerými členmi výboru je dôležité zriadenie skupiny pre špecifiká raného detstva, ktoré by radi rozobrali a pripravili pre pracovnú skupinu už aj nejaké návrhy; momentálne to ešte nie je tak pripravené, aby to bolo možné na výbore odhlasovať, ale navrhol, že prednesie tento návrh na jeho najbližšom zasadnutí.

Záver: Výbor odporučil predsedovi výboru zachovať pracovnú skupinu pre tvorbu mechanizmu participácie detí a mladých ľudí na tvorbe verejných politik a jej vedením poveriť Janu Feherpataky Kuzmovú z Inštitútu pre aktívne občianstvo.

Výbor odporučil predsedovi výboru zriadiť pracovnú skupinu pre identifikáciu mechanizmu sledovania a alokácie zdrojov vynaložených z verejného rozpočtu na ochranu detí a rodín a jej vedením poveriť tajomníčku výboru.

Súčasne výbor uznesením (pozri bod 7) odporučil zriadenie pracovnej skupiny poverenej vypracovaním návrhu Národného akčného plánu pre deti, ktorý bude nadväzovať na Národný akčný plán pre deti na roky 2013 – 2017 a jej vedením poveriť Petra Guráňa z Helsinského výboru pre ľudské práva na Slovensku.

7. Správa o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 - 2017 za rok 2016 a návrh na jeho aktualizáciu

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Na úvod uviedla, že Národný akčný plán pre deti je kľúčovým dokumentom pre činnosť tohto výboru, pretože funguje zároveň ako určitý implementačný nástroj pre Dohovor o právach dieťaťa a jeho opčné protokoly. Z tohto hľadiska bol aj koncipovaný podľa štruktúry samotného Dohovoru OSN o právach dieťaťa a aj jeho periodicita vyhodnocovania korešpondovala s termínom, v ktorom má Slovenská republika predkladať periodickú správu a reportovať o stave implementácie dohovoru na Slovensku pred Výborom OSN pre práva dieťaťa. Konštatovala, že medzirezortné pripomienkové konanie prebiehalo tento rok v období, keď aktuálni členovia a členky výboru ešte neboli vymenovaní, a nebolo ešte jasné, ani kto bude konkrétne členom výboru; z toho dôvodu zrejme ani aktuálni členovia a členky aktívne nevstupovali do pripomienkového konania. Informovala o spoločnom koordinačnom stretnutí členov a členiek komory za mimovládne neziskové organizácie, kde ich informovala o týchto skutočnostiach a vyzvala komunikovať svoje prípadné pripomienky ešte pred rokovaním výboru. Uviedla, že pripomienky v tejto súvislosti neobdržala. K materiálu bolo v priebehu medzirezortného pripomienkového konania uplatnených 21 pripomienok zo strany viacerých subjektov, spravidla sa jednalo o obyčajné pripomienky. Zásadné pripomienky si uplatnila iba Konferencia biskupov Slovenska, Slovenská lekárska komora a jednu si uplatnila Slovenská spoločnosť detskej chirurgie, traumatológie a endoskopической chirurgie, pričom posledné dve menované komory si uplatňovali skôr pripomienky v duchu, ktorými avizovali záujem na spolupráci pri formulovaní úloh v novom nadväzujúcom Národnom akčnom pláne pre deti. Konferencia biskupov Slovenska označila niektoré svoje pripomienky ako zásadné, nemali však charakter pripomienok v zmysle smernice, takže tieto sa nevyhodnocovali. Boli to pripomienky, ktoré boli prierezové s kompetenciami Ministerstva zahraničných vecí európskych záležitostí SR a Ministerstva kultúry SR a tiež Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, takže tieto podnety sa vyhodnocovali v spolupráci s uvedenými rezortmi. Bola snaha zapracovať všetky pripomienky v čo najväčšej možnej miere. Na záver v stručnosti upriamila pozornosť na problematiku implementáciu úloh obsiahnutých v druhej kapitole, ktoré majú prierezový charakter. Pretrváva problém v osvojení si myšlienky, že prierezové úlohy sa týkajú všetkých – poukázala na to, že pretrváva rezortné myslenie spoliehajúce sa na potrebu jedného lídra, ktorý agendu zastrešuje a vedie a ostatní sa pridávajú z úrovne spolupracujúcich subjektov. Dohovor je ale koncipovaný na prierezových princípoch a tie sú uplatniteľné naprieč celou štátnou správou, čiže na tom sa musia podieľať všetky rezorty. V týchto úlohách teda pretrváva problém - ide napríklad aj o úlohy súvisiace so zberom údajov, alokáciou finančných prostriedkov na problematiku ochrany práv dieťaťa a pod.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Doplnil, že správu bude schvaľovať vláda Slovenskej republiky, čím dáva tomuto materiálu istú váhu (nejde len o informatívny materiál). Otvoril diskusiu k materiálu.

Katarína Čulíková, Kancelária verejného ochrancu práv

Požiadala o objasnenie pred hlasovaním o návrhu materiálu – poukázala na skutočnosť, že vlastný materiál zachytáva odpočet plnenia úloh len za rok 2016, zároveň príloha č. 2 obsahuje konsolidovanú verziu za predchádzajúce štyri roky, čo obsahovo aj dôležitosťou považuje za významnejší materiál, ktorý ale zároveň zostáva menej viditeľný.

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Objasnila, že uvedené súvisí so schválenou metodikou prípravy tohto Národného akčného plánu. Uviedla, že pôvodný zámer bol odkloniť sa od tradičného modelu prípravy odpočtov, kedy sa štandardne vyhodnotí konkrétny rok, predloží sa vláde SR na prerokovanie a schváli sa ako samostatný materiál. Tvorcovia akčného plánu si boli vedomí toho, že pokiaľ sa odpočty budú pripravovať v jednoročnej periodicite, budú mať na konci obdobia päť rôznych dokumentov, spravidla veľmi verne kopírujúcich jeden druhý, pretože štandard práce je taký, že sa len trochu pozmení verzia z predchádzajúceho roka. Tomuto sa tvorcovia materiálu chceli vyhnúť, preto v rámci metodiky navrhli iný spôsob a síce; odpočty za jednotlivé roky postupne zapracúvať do jedného konsolidovaného materiálu. Po tretom roku odpočtov materiál nabral taký objem (dnes má okolo tristo strán), že bolo nepraktické pracovať pri schvaľovaní aj pri orientácii v dokumente tak veľkého rozsahu, preto bol pre ďalšie obdobie zvolený postup, že vlastný materiál tvorí len odpočet za daný rok a konsolidovaná verzia, aby sa nestrácala informácia o vývoji, je obsiahnutá v samostatnej prílohe. To znamená, že všetky predchádzajúce roky sú postupne schválené na úrovni vlády a to, čo sa reflektuje v prílohe 2, je len pripojením toho, čo je obsiahnuté vo vlastnom materiáli. To znamená, že príloha 2 nemá inú informatívnu hodnotu, než to, čo vláda schváli na úrovni vlastného materiálu za daný konkrétny rok.

Katarína Čulíková, Kancelária verejného ochrancu práv

Uviedla, že rozsah Správy o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 - 2017 za rok 2016 a návrh na jeho aktualizáciu a jeho príloha má tristo strán a vlastný materiál má okolo 150 strán; necelé tri pracovné dni, ktoré členovia výboru mali na jeho preštudovanie k dispozícii, nie sú postačujúce.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Akceptoval pripomienku ku krátkemu termínu na preštudovanie materiálu, po krátkej diskusii k možnostiam ako technicky riešiť uplatnenie pripomienok členov a členiek výboru k materiálu navrhol, aby si prípadné pripomienky členky a členovia komory za mimovládne neziskové organizácie a Kancelária verejného ochrancu práv uplatnili priamo na rokovaní rady prostredníctvom svojich zástupcov. Následne dal o predložennom návrhu uznesenia hlasovať.

Záver: Výbor zobral na vedomie informáciu o záveroch medzirezortného pripomienkového konania k Správe o plnení úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 - 2017 za rok 2016 a návrh na jeho aktualizáciu a materiál schválil v predložennom znení. Súčasne výbor uznesením odporučil zriadenie pracovnej skupiny poverenej vypracovaním návrhu Národného akčného plánu pre deti, ktorý bude nadväzovať

na Národný akčný plán pre deti na roky 2013 – 2017 a jej vedením poveriť Petra Guráňa z Helsinského výboru pre ľudské práva na Slovensku.

Ref.: uznesenie Výboru pre deti a mládež č. 54

8. Informácia Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násilia na deťoch

- **Národná stratégia na ochranu detí pred násilím**
- **Implementácia Záverečných odporúčaní Výboru OSN pre práva dieťaťa**

Karel Molin, Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch (ďalej len „NKS“)

Informoval o príprave materiálu k implementácii Záverečných odporúčaní Výboru OSN pre práva dieťaťa, ktoré vychádzajú z obhajoby Konsolidovanej tretej, štvrtej a piatej periodickej správy Slovenskej republiky o implementácii Dohovoru o právach dieťaťa. Obhajoba Slovenskej republiky sa konala v dňoch 24. a 25. mája 2016. NKS ako organizačná zložka Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR je zodpovedné za koordináciu implementácie Dohovoru o právach dieťaťa, z uvedeného dôvodu gesturuje aj prípravu návrhu implementácie odporúčaní. Momentálne dobieha negociácia medzi jednotlivými subjektmi na úrovni štátnej správy, predovšetkým príslušnými ministerstvami, za účelom pridelenia gescie jednotlivým ministerstvám. Predpokladá sa, že na rokovanie vlády SR by tento materiál s avizovaným rozdelením gescie mal ísť po prerokovaní vo Výbore pre deti a mládež, následne prerokovaní na Rade vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť v priebehu jesene tohto roku. Kľúčovým je rozdelenie gescie z hľadiska vecnej pôsobnosti, pričom miera implementácie bude už ďalej zohľadnená na základe analýzy príslušného subjektu.

Ďalej informoval o aktualizácii Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím (ďalej len „národnej stratégie“). NKS v spolupráci s príslušnými subjektmi, ktoré sú zviazané k implementácii národnej stratégie pripravuje pomerne rozsiahlu aktualizáciu strategických cieľov. Vychádza z pôvodnej štruktúry dokumentu. Uviedol, že dôraz bude kladený, tak ako doteraz, predovšetkým na koordináciu jednotlivých zložiek, či už na miestnej úrovni, ako aj na národnej úrovni a v rámci implementácie a prípravy aktualizácie národnej stratégie budú zohľadnené predovšetkým potreby týkajúce sa posilnenia prevencie, ako aj posilnenia intervencie a opatrení, ktoré majú pomôcť obetiam násilia, čiže deťom, ktoré sú vystavené násiliu. Dôraz bude taktiež kladený, ako doteraz, aj na zvyšovanie povedomia. V rámci aktualizácie je ambícia zviazať príslušné subjekty, aby viacej participovali na medzinárodných výskumných aktivitách, za účelom zabezpečenia dát v rámci Slovenskej republiky, ktoré budú komparovateľné minimálne v európskom priestore.

Informoval, že súvisiace procesné úkony má NKS ambíciu absolvovať v priebehu tohto leta tak, aby bola aktualizovaná verzia národnej stratégie predložená na septembrové rokovanie Výboru pre deti a mládež, následne na zasadnutie rady, ako aj na schválenie vláde SR.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podakoval za uvedenie informácií a dal prítomným priestor na prípadné otázky.

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež

Doplnila, že materiál bude jedným z kľúčových dokumentov, s ktorým bude výbor pracovať pri tvorbe nového Národného akčného plánu pre deti, resp. z odporúčaní výboru sa bude následne vychádzať aj pri koncipovaní a formulovaní nových úloh akčného plánu.

Záver: Výbor zbral na vedomie informáciu Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násilia na deťoch k ďalšiemu postupu pri implementácii odporúčaní Výboru OSN pre práva dieťaťa a k pripravovanej aktualizácii Stratégie na ochranu detí pred násilím.

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Podakoval za to, že sa na výbore prijali dôležité formálne rozhodnutia umožňujúce sfunkčnenie výboru. Uviedol, že by ho potešilo, ak by sa spomínané tri pracovné skupiny najneskôr po lete tohto roka podarilo rozbehnúť. V tejto súvislosti vyzval vedúcich pracovných skupín, aby sa pokúsili najneskôr v priebehu leta 2017 skompletizovať zloženie pracovných skupín, aby mohli po lete pracovné skupiny začať fungovať. Od komory mimovládnych organizácií a p. Kriglerovej Gallovej očakáva návrh kandidáta na funkciu podpredsedu, alebo podpredsedníčky tohto výboru. Najbližšie zasadanie výboru sa predpokladá v období septembra 2017.

Zapísala:

Andrea Hantabalová, Spoločný sekretariát výborov, v.r.

Za správnosť:

Janka Divincová, tajomníčka Výboru pre deti a mládež, v.r.

Schválil dňa 5.7.2017

Branislav Ondruš, predsedajúci, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, v.r.